

Sukutiedote

Marraskuu 2004

KARLIN SUKUSEURAN SUKUJUHLA JA KOKOUS
LIEDON PARMAHARJULLA 13.6.2004.

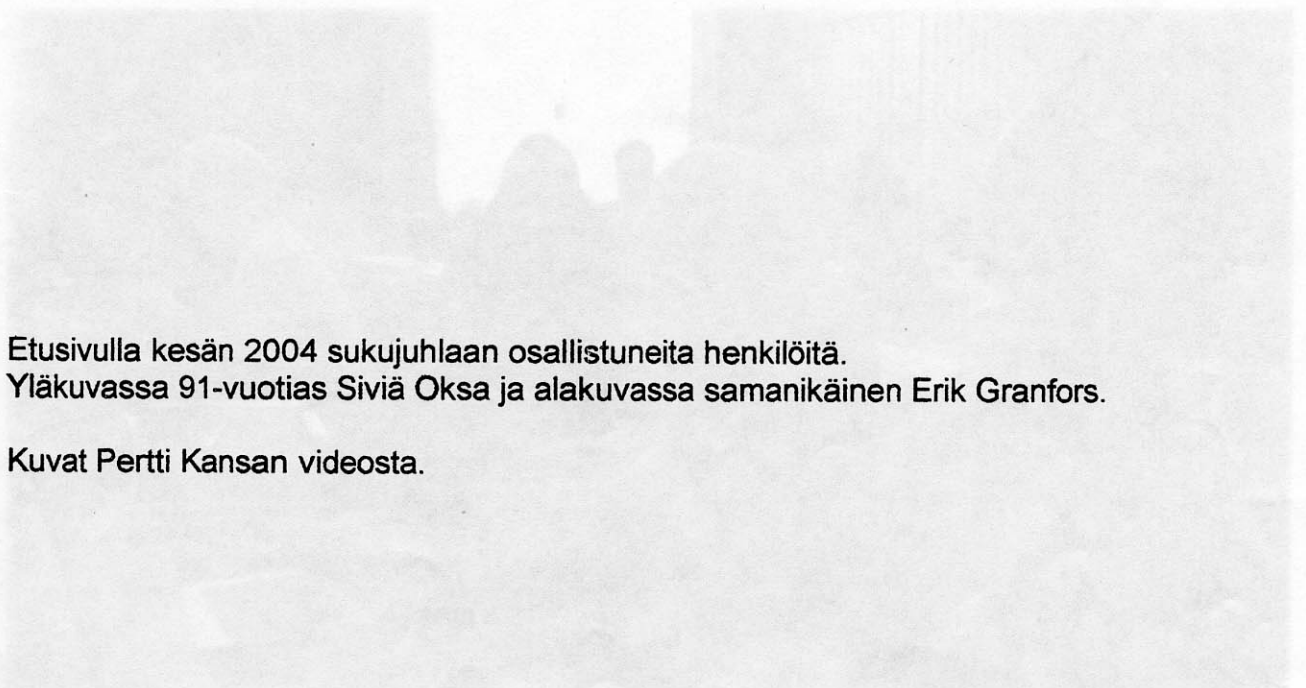

Sukujuhla

Marraskuu 2004

KARLIN SUKUSEURAN SUKUIHILA JA KOKOUS
LEDON PARMANHAARJILLA 13.6.2004.

Etusivulla kesän 2004 sukujuhlaan osallistuneita henkilöitä.
Yläkuvassa 91-vuotias Siviä Oksa ja alakuvassa samanikäinen Erik Granfors.

Kuvat Pertti Kansan videosta.

Puheenjohtajan tervehdys

Karlin-suku kokoontui 13. kesäkuuta 2004 Liedon Parmaharjulle viettämään sukujuhlaa sekä pitämään ensimmäistä varsinaista sukkokousta. Tilaisuutta suosi mitä parhain kesäsää. Ohjelmassa esiteltiin suvun esi- ja jälkipolvia, keskusteltiin ja nautittiin yhteinen lounas. Kahvin jälkeen oli aika virallisille asioille eli varsinaiselle sukkokoukselle.

Kokouksessa valittiin 12-henkinen sukuneuvosto, jonka kokoonpano on tiedotteen lopussa. Sukuseuramme on merkitty yhdistysrekisteriin 18.3.2004. Sukuseuran tarkoituksena on mm. selvittää suvun vaiheita ja historiaa, järjestää sukupäiviä sekä sukkokoukset. Se kerää ja arkistoi sukua koskevaa tietoutta sekä tukee sukua koskevaa tutkimustoimintaa. Seuran varsinaisen sukkokouksen pidetään joka kolmas vuosi touko-syyskuun aikana.

Suvun alkujuurista on sukujuhlan jälkeen tullut kyselyjä, joten palautetaan mieliin nämä alkuvaiheet. Kantaisästämme Mattsista tiedämme nimen ja sen, että hänellä oli poika, Hans Mattsinpoika, joka tunnettiin seppänä Liedossa jo 1600-luvulla. Puoliso oli Valborg Henrikintytär. Pariskunnan kahdeksasta lapsesta tutkittuja tietoja on Hindrichistä (s. noin 1698), Sofiasta (s. 1706) ja Mattsista (s. 1709). Hindrich jäi sepäksi Lietoon ja sai 12 lasta. Sofiasta tuli emäntä Liedon Kahlojan Kummolaan. Matts Hansinpoika muutti Maariaan vuonna 1743 puolisonsa Anna Henrikintytären kanssa. Heidät oli vihitty Liedossa vuonna 1731. Heidän lapsistaan neljä syntyi Liedossa, muiden seitsemän syntymäkunta oli Maaria.

Kesän sukkokouksessa esittelimme em. Matts Hansinpojan jälkipolvia Maarian, Paattisten, Prunkkalan ja Kuuskosken sukuhaaroista. Mattsista tuli pitäjänseppä Maarian Kaerlaan, josta todennäköisesti Karlin, (Kaerlin) nimikin on lähtöisin. Suvussa sepän ammatti kulki perintönä isältä pojalle. Opin he saivat kotoaan, ja sepän ammatti jatkui lähes kaikkien miessukupolvien kautta näihin päiviin saakka.

Sukukokoukseen osallistui 166 jäsentä. Ilahduttavaa oli, että saimme tavata 91-vuotiaan Siviä Oksan Maarian sukuhaarasta ja samanikäisen Erik Granforsin Kuuskosken sukuhaarasta. Erik oli aikanaan ammatiltaan seppä edustaen yhdeksättä seppäsukupolvea. Heiltä molemmilta olemme saaneet paljon arvokasta tietoa sukumme vaiheista ja vuosisadan vaihteen yhteiskuntaelämästä.

Osallistujat ovat antaneet sukujuhlasta myönteistä palautetta. Oli tavattu serkkuja ja pikkuserkkuja, joiden kanssa muisteltiin menneitä ja palautteen mukaan ”jäätin innolla odottelemaan seuraavaa sukujuhlaa”. Sukuseura on hyvä paikka etsiä juuriaan ja löytää tietoa siitä, mihin itse kukin olemme kuuluneet ja kuulumme. Lähes kaikilla tuntui olevan yhteistä se, että lapsena enot, serkut ja pikkuserkut tunnettiin vain nimeltä, ei sukulaisuus sen enempää silloin merkinnyt. Nyt kiinnostus suvusta ja sen vaiheista on herätetty henkiin. Monien satojen vuosien ajalta löytyy persoonallisuksia ja koskettavia ihmiskohtaloita, näin meidänkin suvustamme.

Suunnitelmissa on aloittaa sukukirjan tekeminen Karlin-suvun kantaisista ja heidän jälkeläisistään. Materiaalia on runsaasti, tutkimuksia kuitenkin on vielä tehtävä ja jälkipolvien kokoaminen jatkuu. Alkusuunnitelma on nyt kuitenkin viritetty.

Hyvää Joulunalusaiakaa

Brita Keskinen

Nimet ja nimenmuutokset

Sukunimen käyttö

Varmaa tietoa ei ole, milloin suomalaiset ovat alkaneet käyttää sukunimeä. Saimaan länsirannoille syntyi jo 1300-luvulla maamme vanhin rahvaan käytössä ollut sukunimijärjestelmä, joka levisi hyvin myöhään Länsi-Suomeen. 1600-luvulla tuli sukunimikäytäntö Turun Akatemian opiskelijoille. Patronyymiä eli isän nimeä Mattsson (Matinpoika), Henriksson (Henrikinpoika) on alkuperäisen tavan mukaan käytetty osoittamaan isän ja pojan välistä sukulaisuussuhdetta. Myöhemmin näistä ruotsinkielisistä nimistä on muodostettu varsinaisia sukunimiä. Suku- eli lisänimellä haluttiin osoittaa suhdetta sukuun. Papeilla oli kirkonkirjoissa myös omat nimenantotapansa esim. Tampereen seudulla oli tapana merkitä aviottomana syntyneille lapsille Adamsson eli Aataminpoika. Ortodoksisessa Karjalassa vastaava rooli on ollut Bogdanovl Bognadovaran "Herran lahja".

Läntinen nimikäytäntö

Länsisuomalaisessa yhteiskunnassa nimettiin maakirjoissa talot ensimmäisten asukkaiden, usein miehen etunimen mukaan. Ensimmäinen nimi jäi useasti talon nimeksi, vaikka isäntä vaihtui, esimerkiksi Heikkilä, Jaakkola, Anttila jne. Tavallisen rahvaan sukunimen käytön suhteen maamme jakautui kahtia pystysuuntaisesti: itäsuomalaiseen savolais-karjalaiseen periytyvän sukunimen alueeseen ja länsisuomalaiseen vaihtuvaan talon- tai muuhun lisänimikäytäntöön.

Sotilasnimet

Oman nimistönsä ovat saaneet sotilaat. Nimet olivat ruotsinkielisiä lyhyitä, kuvaavia, iskeviä kuten Halt, Gök, Rolig, Lustig jne. Sotilasnimi jäi harvemmin pysyvästi perheen nimeksi mutta Karlin-suvussa Paattisten ja Prunkkalan sukuhaaroissa ovat säilyneet nykypäiviin mm. sotilasnimet *Storm, Fält ja Mast*.

Käsityölläiset

Käsityölläiset ottivat itselleen sukunimen (lisänimen) hakiessaan esim. pitäjänsepänoikeuksia. Kaupungeissa nimenotto oli yleisempää kuin maaseudulla. Kisälleille määrättiinkin lisänimen ottaminen pakolliseksi jo 1700-luvulla. Esi-isällämme vuonna 1709 syntyneelle Matts Hansinpojalle ei rippikirjoihin ole merkitty Karlin nimeä, mutta hänen jälkeläisillään nimi on ollut käytössä 1700-luvun puolivälistä saakka. Nimi jäi heille pysyväksi ja Karlin-nimiä löytyy vielä suvun esi- ja jälkipolvista noin 250.

Kansallinen herääminen

1800-luvun lopulla suomensi parisenkymmentä intomielistä ylioppilasta uskaliasta sukunimensä. Varsinainen nimenmuutosvyöry lähti liikkeelle vuosina 1906-1907, nimenmuutossa suomalais-tettujen nimien määrän on laskettu olleen n. 100.000. Vuosina 1935-1936 nimenmuutoksia on ollut saman verran. Suomen Virallisen Lehden lisälehddestä vuodelta 1906 löytyy nimiä jotka todennäköisesti liittyvät Karlin-sukuun. Ohessa muutamia: *Humppila; Karlin Frans Kaarle > Kansa Frans Kaarle*. Prunkkala (Aura); *Nordman Fiina ja Juho > Mäki Fiina ja Juho*.

Suomen Virallinen Lehti v. 1935 Paattinen: *Amanda Karlén perheineen > Kaesla Amanda, Emil Uuno, Johannes Wilhelm, Frans Nikolai, Juho Vihtori ja Manda Miina*. Kaikki kuuluvat Paattisten sukuhaaraan. Saman Virallisen lehden mukaan muuttivat Pöytyältä seuraavat *Granfors* nimiset henkilöt nimensä *Kuusikoskeksi: Aina, Aira Rakel, Ida Aleksandra, Iida Sofia, Kaarlo Reinhold, Kaarlo Oskari, Lempi Lydia, Taina Karin ja Vietti Johannes*

Toki nimenmuutoksia löytyy runsaasti sukumme piiristä jo 1800-1900 luvuiltakin mm. Ojala, Jussila, Kuusela, Hakaniittu, Mäki, Mäentaka jne., joista useat liittyivät talojen ja torppien nimiin.

Lähteet: Karstén: En inblick på finländska dop-släktnamn. Sirkka Paikkala: Sukunimet sukututkimuksissa Sirkka Karskela: Sukututkijan tietokirja, Lisälehti Virallisen lehden numeroihin 109,110,111.

Esi-isämme ja Suomi 1700-luvulla

Vuonna 1709 syntyi Matts Hansinpoika, josta sukumme periytyy. Samana vuonna päättyi Ruotsi-Suomen suurvalta-aika Pultavalla käydyssä taistelussa kärsityn täydellisen tappion jälkeen. Pietari I löi Kaarle XII:n joukot, ja haavoittunut kuningas pakeni henkivartiokaartin kanssa Turkkiin suluttaanin hoiviin ja pysyi siellä viisi vuotta. Suomi joutui tämän jälkeen venäläisten hyökkäysten ja miehityksen sekä ryöstelyn kohteeksi. Aikaa kutsutaan isovihaksi.

Rauha Ruotsin ja Venäjän välillä solmittiin vuonna 1721 Uudessakaupungissa, jossa Ruotsi luovutti Venäjälle Kaakkois-Suomen, Inkerinmaan, Viron ja Liivinmaan eli kaikki Balttian alueet. Rauhan jälkeen olot vakiintuivat nopeasti, ja Mattsille syntyi vuonna 1734 poika Mikael, joka on Prunkkalan haaran isä. Vuonna 1739 syntyi Jakob, joka on Paattisten haaran isä.

Ruotsissa nousivat ns. hatut valtaan ja aloittivat sodan häviten sen. Suomi miehitetiin jälleen vuosiksi 1742 – 43, joka on pikkuvihan aikaa. Turun rauhassa vuonna 1743 Ruotsi menetti Lappeenrannan, Savonlinnan ja tärkeän tapulikaupungin Haminan. Raja siirtyi Kymijoelle. Vuonna 1745 Mattsille syntyi poika Erik, jonka lapsista Anders (s. 1772) on Kuuskosken haaran isä. Erikin vuonna 1782 syntynyt poika Matts on Maarian haaran isä.

Ruotsin sotilasstrategiassa tapahtui muutos: Ruotsi oli käynyt aikaisemmin hyökkäyssotia rajojensa ulkopuolella, nyt se alkoi rakentaa puolustuslinnoituksia hyökkäyksiä vastaan. Viaporin – nykyisen Suomenlinnan – rakennustyöt aloitettiin vuonna 1748 August Ehrensvärdin johdolla. Rakennustyöt edistyivät ripeästi hattujen aikaan, mutta myssyjien päästyä valtaan vuonna 1765 määrärahoja karsittiin ja Ehrensvärd innokkaana hattuna erotettiin. Turvaa lisäsi saaristolaivaston perustaminen vuonna 1756 ja Svartholman linnoittamisen valmistuminen. Kustaa III (kuninkaana vuodet 1771 – 92) nousi valtaan ja syrjäytti säätyvallan sekä palautti kuningasvallan Ruotsiin. Hän aloitti sodan Venäjää vastaan vuonna 1788 huonoin tuloksin ja joutui tyytymään vanhoihin rajoihin. Napoleonin sotien jälkeen Venäjä miehitti kolmannen kerran Suomen v. 1808 – 09, mutta ei luovuttanut sitä enää Ruotsille, vaan Suomi sai erityisaseman Venäjän osana.

Matti Kuusikoski

Seuraava sukutiedote ilmestyy keväällä 2005. Tiedote lähetetään ainoastaan liittymis- ja jäsenmaksun maksaneille. Tiedotteessa kerromme mm. sepistä. Toivomme sukutiedotteesta tulevan meidän näköisemme, jossa on suvun tarinoita, lauluja, runoja ym. Siksi toivommekin saavamme myös teiltä kertomuksia, valokuvia, piirustuksia, ym., joita sitten jatkossa tulemme julkaisemaan sukutiedotteissa. Leppäsen Annelle (Ohensaarentie 598 21250 MASKU tai anne.leppanen@raisio.com) kun lähetät ”juttusi”, niin hän toimittaa ne edelleen tiedotustoimikunnalle. Tiedotustoimikunnan muut jäsenet ovat Brita Keskinen, Matti Kuusikoski, Pertti Kansa ja Ulla Syrjäsuu.

Karlin sukuseura ry

Sukuseura on perustettu 14.1.2004. Sukuseuran kotipaikka Turku.

Jäseneksi voi liittyä 18 vuotta täyttänyt henkilö, joka isän tai äidin puolelta on Karlin-sukuun kuuluva tai joka avioliiton kautta on siihen liittynyt. Uudet jäsenet hyväksyy sukuneuvosto.

Sukuneuvosto 2004 – 2007

Brita Keskinen, puheenjohtaja 02/2358 420 ja 0400-720 551

brita.keskinen@pp.inet.fi

Matti Kuusikoski, varapuheenjohtaja 02/258 1577

Anne Leppänen, sihteeri/rekisterinhoitaja 02/4327 199 ja 050-385 9961

anne.leppanen@raisiogroup.com

Annette Ylitalo, varainhoitaja 02/242 1969

Pertti Kansa 02/479 5734

Riita Salviander 02/235 4730

Anne Storfors 02/454 4226

Ulla Syrjäsuu 02/487 2820

Eeva Virtanen 02/486 9690

Terttu Väilä 02/231 7770

Jäsenmaksu

Karlin sukuseura ry:n jäsenmaksu kolmivuotiskaudelta (2004 – 2006) on 15 euroa. Maksetaan tilille 531608-216257. Muistathan merkitä maksumääräykseen nimesi.

Sukuseuran liittymismaksu on 10 euroa, mikäli et ole sitä vielä suorittanut.

6 ?

Osoitteet

Osoitteenmuutokset pyydämme ilmoittamaan rekisterinhoitajalle.

Anne Leppänen, Ohensaarenite 598 21250 MASKU

e-mail: anne.leppanen@raisiogroup.com

Jäsenmaksun maksaminen ei siis takaa sukutiedotteen saapumista, sillä maksajan osoite ei yleensä välity pankista sukuseuralle, ellei sitä ole erityisesti **viestinä** merkitty maksulomakkeeseen.

Kuvapankki

Mikäli sinulla on vanhoja valokuvia, olisimme kiitollisia jos voisit lainata niitä meille. Ilmoita kuka/etkä kuvassa on ja jos tiedät, niin paikan ja ajan koska kuva on otettu. Tallennamme kuvat arkistoon ja palautamme ne sitten takaisin. Halutessasi voit kertoa elämäsi vaiheista sekä vanhemmistasi/isovanhemmistasi jälkipolville säilytettäväksi. Kuvat ja kertomukset toimitetaan Anne Leppäselle.

Sukuseuran hyväksi myytävänä

- Suvun logon on suunnitellut taidekaivertaja, kultaseppä Timo Kansa. Logosta on tehty pinssi, jota myydään hintaan 2 €/kpl.
- Timo Kansan suunnittelema on myös nimikilpi oveen. Kilvessä on suvun logo, jonka keskelle saat haluamasi nimen. Kilven hinta on 20 €.
- Mai-Lis Koskinen on suunnitellut ja tehnyt Karlin suvun sukupuun. Sukupuusta on tehty postikortti, jota myydään 0,50 €/kpl tai 3 kappaletta eurolla.
- Vielä on jäljellä muutama t-paita. T-paita on musta jossa on teräksen harmaalla suvun logo vasemmassa rinnassa. Hinta 10 €/kpl.

Tiedustelut ja tilaukset Anne Leppäseltä.

Suvun kotisivut

Suvun nettisivut ovat työn alla. Seuraavassa sukuviestissä voimme jo varmaan kertoa osoitteen.
